

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Poznań, dnia 5 marca 2019 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu XII Wydział Cywilny w następującym składzie:

Przewodniczący: SSO Zofia Lehmann

Protokolant: Starszy sekretarz sądowy Elżbieta Witaszczyk

po rozpoznaniu w dniu 8 stycznia 2019 r. w Poznaniu na rozprawie sprawy z powództwa

M. W., zam. ul. (...), (...)-(...) Ł.

przeciwko TUZ Towarzystwu (...) z siedzibą w W., ul. (...), (...)-(...) W.

o zapłatę

I. Zasądza od pozwanego na rzecz powódki następujące kwoty:

a. w wysokości 28.000,-zł tytułem zadośćuczynienia z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 24 grudnia 2015 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku i ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty;

b. w wysokości 1.722,-zł z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 5 marca 2019 roku do dnia zapłaty – tytułem zwrotu wydatków poniesionych przez nią na pomoc osoby trzeciej;

c. w wysokości 6.824,10,-zł z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 31 sierpnia 2018 roku do dnia zapłaty.

II. W pozostałym zakresie powództwo oddala.

III. Kosztami niniejszego postępowania obciąża każdą ze stron w 1/2 części i w związku z tym:

a. nakazuje ściągnąć od powódki kwotę 1.395,35,-zł, a od pozwanego kwotę 1.945,35,-zł tytułem pozostałej części opłaty sądowej oraz od powódki kwotę 343,51,-zł, a od pozwanego kwotę 1.843,51,-zł tytułem pozostałej części wydatków poniesionych na przeprowadzone w niniejszej sprawie dowody z opinii biegłych – i to na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Poznaniu;

b. kosztem procesowego zastępstwa stron obciąża je we własnym zakresie.

SSO Zofia Lehmann

Sygn. akt XII C 1562/18

Uzasadnienie: W pozwie z dnia 12 grudnia 2016 roku wniesionym do Sądu Rejonowego (...) i J. w dniu 14 grudnia 2016 roku., działająca przez pełnomocnika procesowego w osobie adwokata, powódka **M. W.** wniosła:

-o zasądzenie na jej rzecz od pozwanego **TUZ Towarzystwa (...) z siedzibą w W.** kwoty **11.000,- zł** z odsetkami ustawowymi od dnia 24 grudnia 2015 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku oraz odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty – tytułem zadośćuczynienia,

-o zasądzenie od niego na jej rzecz zwrotu kosztów niniejszego procesu – wg norm przepisanych ewentualnie wg zestawienia przedłożonego na rozprawie.

Na poparcie tego podała:

-że w dniu 30 sierpnia 2015 roku na skrzyżowaniu ulic (...) w P. doszło do wypadku komunikacyjnego polegającego na tym, że kierujący pojazdem marki b., jadąc z prędkością nie zapewniającą panowania nad nim, celem uniknięcia zderzenia z poprzedzającym go, zjechał na prawą stronę jezdni, a następnie wjechał pod prąd w ul. (...) w P., gdzie potrafił poruszającą się rowerem powódkę,

-że w tego następstwie doznała on poważnych obrażeń ciała; była hospitalizowana i poddana leczeniu operacyjnemu; poddała się też terapii psychologicznej na skutek powstałych u niej objawów stresu pourazowego,

-że kierujący w/w pojazdem **M. P.** został wyrokiem Sądu Rejonowego (...) w P. z dnia 30 listopada 2015 roku w sprawie o sygn. akt (...) uznany winnym popełnienia przestępstwa i wymierzono mu z tego tytułu karę,

-że zgłosiła pozwanemu roszczenie o wypłatę jejzadośćuczynienia z tytułu doznanej przez nią w związku z tym krzywdy,

-że w toku procedury likwidacji powyższej szkody jego sprawstwo nie było przez niego kwestionowane,

-że przyjął on odpowiedzialność z tego tytułu co do zasady i przyznał jej tyt. cyt. zadośćuczynienia kwotę w wysokości **30.000,- zł** oraz łączną kwotę w wysokości **7.608,- zł** tytułem refundacji kosztów jej leczenia i opieki nad nią ze strony osób trzecich,

-że nie zgadza się z wysokością przyznanych jej przez niego świadczeń (k. 2 - 6 akt).

Na skutek wniosków w wydanych w niniejszej sprawie przez biegłych opinii w piśmie z dnia 17 lipca 2018 roku rozszerzyła ona swoje powództwo w ten sposób, iż w miejsce żądanej dotychczas kwoty **11.000,- zł** wniosła o zasądzenie na jej rzecz od pozwanego kwoty **58.000,- zł** z tytułu zadośćuczynienia za doznaną krzywdę wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od 24 grudnia 2015 roku do dnia zapłaty; dodatkowo wniosła o zasądzenie na jej rzecz od niego kwoty **1.722,- zł** z tytułu odszkodowania za koszty opieki nad nią z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od dnia wyrokowania w tej sprawie do dnia zapłaty. W związku z tym postanowieniem wydanym w jej trakcie w dniu 7 sierpnia 2018 roku sprawa została przekazana - zgodnie z właściwością rzeczową i miejscową - do Sądu Okręgowego w Poznaniu (k.272 akt).

W reakcji na to - w odpowiedzi na pozew z dnia 14 lutego 2017 roku, która do Sądu Okręgowego w P. wpłynęła w dniu 20 lutego 2017 roku pozwany **TUZ Towarzystwo (...)/s w W.**, działający przez pełnomocnika w osobie swojego pracownika, domagał się:

-oddalenia powództwa powódki w całości,

-zasądzenia od niej na jego rzecz zwrotu kosztów niniejszego postępowania - według norm przepisanych.

W motywacji zaprezentowanego stanowiska wskazał:

-że dokonał wypłaty na jej rzecz z tytułu zadośćuczynienia kwoty **30.000,- zł** oraz łącznej kwoty **7.885,- zł** z tytułu zwrotu kosztów jej leczenia i opieki nad nią osób trzecich, i że jest to kwota adekwatna do rodzaju i zakresu doznanej przez nią krzywdy w przyczynowym związku z powyższym (k. 19 - 22 akt).

Ustalenia stanu faktycznego: A. W dniu 30 sierpnia 2015 roku na skrzyżowaniu ulic (...) w P. doszło do wypadku komunikacyjnego polegającego na tym, że kierujący pojazdem marki b. o numerze rejestracyjnym jadąc z prędkością niezapewniającą panowania nad nim, celem uniknięcia zderzenia z poprzedzającym go, zjechał na prawą stronę jezdni, a następnie wjechał pod prąd w ul. (...) w P., gdzie potrafił poruszającą się na rowerze powódkę. W następstwie

tego doznała ona licznych obrażeń ciała w postaci złamania trzonu kości piszczelowej oraz kości strzałkowej lewej; stłuczenia głowy z otarciem naskórka w obrębie potylicy; stłuczenia barku prawego oraz otarcia naskórka w rzucie łopatki lewej.

-bezsporne; nadto **dowód**: dokumentacja dotycząca cyt. wypadku i szkody – akta szkodowe pozwanego o numerze (...);

-Z uwagi na charakter doznanych obrażeń była ona hospitalizowana i poddana leczeniu operacyjnemu polegającemu m.in. na zamkniętej repozycji ze stabilizacją gwoździem śródszpikowym złamania trzonu kości piszczelowej; po opuszczeniu szpitala wymagała ona pomocy osób trzecich przy wykonywaniu podstawowych czynności życia codziennego; w okresie rekonwalescencji uskarżała się na wiele dolegliwości, w tym bolesność operowanej kończyny, barku prawego oraz zębów siecznych górnych.

dowód : dokumentacja medyczna z leczenia szpitalnego (k. 9-10, 43, 57 - 84, 126, 131 - 132, 237 - 240 akt); umowa odpłatnego używania przyrzędu leczniczego (k. 133 - 134 akt); opinia biegłego sądowego z zakresu ortopedii i traumatologii plus opinia uzupełniająca (k. 108 - 113, 169 - 176 akt); opinia biegłego sądowego z zakresu chirurgii ogólnej plus opinia uzupełniająca (k. 114 - 117, 178 - 180, 217 - 218 akt); dokumentacja fotograficzna (k. 256 - 267 akt);

B. Ze względu na powyższe zrezygnowała ona ze studiów podyplomowych na Uniwersytecie (...) na kierunku (...) i (...) M. - decyzją jego dziekana została skreślona z listy jej słuchaczy.

-W dacie powyższego zdarzenia była ona zatrudniona na stanowisku specjalisty ds. planowania zapasów w (...) sp. z o.o. z/s w P. - po okresie zwolnienia lekarskiego, z którego korzystała w związku z powyższym i przydzielenia jej stanowiska o nieco innej specyfice otrzymała wypowiedzenie ze względu na długoterminowe zwolnienia oraz ograniczenia fizyczne.

dowód : decyzja z dnia 14 października 2015 roku – w aktach szkody pozwanego; umowa o pracę z dnia 22 czerwca 2015 roku wraz z aneksem z dnia 31 sierpnia 2015 roku – w aktach szkody pozwanego; wypowiedzenie umowy o pracę z dnia 03 marca 2016 roku – w aktach szkody pozwanego; zwolnienia lekarskie powódki – w aktach szkody pozwanego; zeznania powódki;

C. W dacie tego zdarzenia pozwany miał zawartą z w/w jego sprawcą umowę obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych stwierdzoną polisą o numerze (...). Uznał on swoją odpowiedzialność za powstałą w sferze powódki powyższą szkodę co do zasady i przyznał jej tytułem zadośćuczynienie za doznane krzywdy i cierpienia kwotę w wysokości **30.000,- zł** oraz łączną kwotę **7.885,- zł** z tytułu kosztów jej leczenia i opieki nad nią osób trzecich.

dowód : zgłoszenie roszczenia z dnia 04.listopada 2015 roku, decyzja z dnia 21 grudnia 2015 roku; decyzja z dnia 19 maja 2016 roku.; decyzja z dnia 14 lipca .2016 roku; decyzja z dnia 08 grudnia .2016 roku; korespondencja elektroniczna stron –w aktach szkodowych pozwanego;

Powyższy stan faktyczny ustalono na podstawie dowodów z wyżej wskazanych dokumentów zarówno o charakterze urzędowym, jak i o charakterze prywatnym; opinii biegłych sądowych z dziedziny ortopedii i traumatologii oraz chirurgii ogólnej **A. O.** i **W. T.**; zeznań stron ograniczonych do przesłuchania powódki.

Analiza i ocena zgromadzonego w tej sprawie materiału dowodowego:

A. O dokumentach urzędowych ustawodawca wypowiada się w normie z **art. 244 k.p.c.** stanowiącej, że... sporządzone w przepisanej formie przez powołane do tego organy władzy publicznej i inne organy państwowe w zakresie ich działania, stanowią dowód tego, co zostało w nich urzędowo zaświadczone...(par.1), co odpowiednio stosuje się do...sporządzonych przez organizacje zawodowe, samorządowe, spółdzielcze i inne organy pozarządowe w zakresie zleconych im przez ustawę spraw z dziedziny administracji publicznej...(par.2) – w niniejszej sprawie były nimi odpis z Krajowego Rejestru Sądowego, orzeczenia sądowe i prokuratorskie. Z kolei norma z **art. 245**

k.p.c. postanawia, że...dokument prywatny stanowi dowód tego, że osoba, która go podpisała złożyła zawarte w nim oświadczenie...- objęły one w tej sprawie pozostałe zaliczone wyżej w poczet dowodów.

Warunki zaprzeczenia ich prawdziwości określone zostały odpowiednio w normach z **art. 252 k.p.c.** i z **art. 253 k.p.c.** – żadna ze stron przy udziale normy z **art. 232 k.p.c.** z tego nie skorzystała; brak też było potrzeby wszczynania takiej inicjatywy z urzędu.

B. Dowód z przesłuchania stron ograniczony został w tym procesie do przesłuchania powódki – jej twierdzeniom co do zakresu odczuwanych przez nią ujemnych następstw partykypacji w opisanym zdarzeniu i bezpośrednio po nim należało dać wiarę. I choć są to zawsze okoliczności subiektywne dyktowane indywidualną odpornością i siłą psychiczną; to życiowe doświadczenie dyktowało, że musiało do tego dojść w obliczu faktu, że w przyczynowym związku z powyższym doznała ona licznych obrażeń; zmuszona była poddać się hospitalizacji; korzystać z pomocy innych osób – niemniej pozostały zgromadzony w tej sprawie materiał dowodowy, w szczególności pochodzący z wiadomości specjalnych (opinie biegłych) deklarowane przez nią tego natężenie skorygował dając asumpt do oceny, że jej relacje w tym aspekcie były przesadzone.

C. W szeregu spraw zachodzi konieczność skorzystania z, nie posiadanych przez sąd, wiadomości specjalnych – czemu naprzeciw wychodzi unormowanie z **art. 232 k.p.c.** powiązane z unormowaniem z **art. 278 par. 1 k.p.c.** przewidujące taką możliwość. Konieczność taka zaistniała i w niniejszej - koncentrując się na dziedzinach ortopedii i traumatologii oraz chirurgii ogólnej; dlatego też wnioski o przeprowadzenie takiego dowodu zgłoszone odpowiednio przez powódkę oraz pozwanego podległy uwzględnieniu. Do opracowania opinii z tego zakresu - z tezą dotyczącą oceny wpływu na jej kondycję psychofizyczną doznanych przez nią skutków w/opisanego zdarzenia - zaangażowano wieloletnich stałych biegłych sądowych **A. O.** (ortopedia i traumatologia) i **W. T.** (chirurgia ogólna).

-Opinie przez nich sporządzone okazały się dla rozstrzygnięcia tego sporu w pełni przydatne; przesądziła o tym ich treść oraz wysokie kompetencje ich autorów. Posiadają oni bogate doświadczenie w swoich specjalnościach i to zarówno na polu nauki, jak i na polu praktyki; są twórcami wielu z podobnie postawionymi im zadaniami. Zawarte w nich wnioski odpowiadały ich tezom – z ich treści jednoznacznie wynikał proces dochodzenia do nich. Wpływ na to miał również fakt, że oceniono je jako pozbawione niejasności, wewnętrznych sprzeczności; nie były też niepełne; a w/w wnioski nielogiczne bądź nasuwające wątpliwości. Ich pisemne uzupełnienia nie stanowiły o eliminacji mankamentów opinii zasadniczych, ile rozwiewały zastrzeżenia zredagowane do nich przez strony czyniąc je niezasadnymi. Dodatkowo należało wskazać, że na gruncie regulacji postępowania cywilnego, do sądu należy podejmowanie ostatecznych decyzji o przeprowadzeniu dowodu i jego zakresie – i to w konkretnych okolicznościach danej sprawy przy dbałości o sprawność postępowania. Trzeba było, bowiem, zauważyć, że ich specyfika wyraża się w tym, że sfera merytoryczna opinii podlega kontroli sądu, nie posiadającego wiadomości specjalnych, i to w istocie z punktu widzenia jego zgodności z zasadami logicznego myślenia, doświadczenia życiowego i wiedzy powszechnej. Takie więc kryteria są wystarczające dla uznania pozytywnego stosunku do niej (por. wyrok SN z 7 kwietnia 2005 r., II CK 572/04; LEX nr 151650). Skoro, więc, opracowane w przebiegu tego postępowania – o czym mowa była wyżej – odpowiadały postawionym im tezom; są zupełne, jasne i przekonywujące, to w pełni zyskały przymiot akceptacji i przydatności dla powyższych potrzeb (por. wyrok SN z 21 listopada 1974 roku, II CR 638/74, OSP 1975/5/108; postanowienie SN z 3 września 2008 roku, I UK 91/08; LEX numer 785520). Raz jeszcze podkreślenia wymagało, że jej autorzy wyraźnie i zrozumiale przedstawili podstawy i motywy prowadzące do zawartych w nich konkluzji; w tym sposób i metody przeprowadzonych przez nich badań; materiały, na których się oparli – w równie jednoznaczny i kategoryczny sposób odparli i wyeliminowali sprecyzowane do nich przez strony zarzuty. Co więcej – nie można było stracić z pola uwagi tego, że miały one wyłącznie charakter polemiczny powołując się na bliżej nie określone kwestie odnoszące się do ogólnych poglądów opartych na przypuszczeniach i subiektywnej innej ich ocenie. Tymczasem to biegli decydują o zastosowanych przez nich w realizowanych opiniach metodach; posłużeniu się danymi materiałami; dodać trzeba, że działają oni w oparciu o przedstawione im dokumenty, własną wiedzę i doświadczenie. Ich zadaniem – prócz w/w argumentów – jest jednoznaczne, przekonywujące zobrazowanie i uzasadnienie przyjętych w nich wniosków oraz drogi prowadzącej do ich zbudowania i wyprowadzenia. I wreszcie zważyć należy, że dowód z opinii biegłego, jak każdy inny, podlega ocenie sądu stosownie do treści normy z **art. 233 par. 1 k.p.c.** Cecha szczególną,

odróżniającą ją od innych, są natomiast w/przedstawione kryteria, takie jak: poziom wiedzy biegłego, podstawy teoretyczne opinii, sposób motywowania sformułowanych w niej stanowisk oraz stopień stanowczości wyrażonych w niej ocen, jak również zgodność z zasadami logiki i wiedzy powszechnej (por. postanowienie SN z dnia 7 listopada 2000 roku, I CKN 1170/98, publ. OSNC 2001/4/64).

Zważeniu podlegało, co następuje: Powództwo powódki zasługiwało na uwzględnienie co do zasady, jak i w części co do wysokości. Tezę taką uznać należało za udowodnioną w świetle analizy i oceny zgromadzonego w tej sprawie materiału dowodowego; przywołanych unormowań i przedstawionego rozumowania.

A. W rozpoznawanej sprawie domagała się ona zasądzenia od pozwanego na jej rzecz ostatecznie kwoty **58.000,- zł** z tytułu zadośćuczynienia z odsetkami ustawowymi liczonymi od dnia 24 grudnia 2015 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku oraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty tytułem zadośćuczynienia oraz kwoty **1.722,- zł** z tytułu odszkodowania.

B. Pozwany nie kwestionował faktu jego odpowiedzialności względem niej za doznane przez nią skutki uczestnictwa w w/opisanym zdarzeniu drogowym – poza sporem pozostawało, iż ponosi on odpowiedzialność gwarancyjną wynikająca z umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych stwierdzoną polisą o numerze (...), a zawartą w związku z ubezpieczeniem samochodu marki (...) o numerze rejestracyjnym (...), którego kierowcą i jednocześnie samoistnym posiadaczem w chwili tego zdarzenia był **M. P.** .

1. Sam fakt jego zaistnienia w dniu 30 sierpnia 2015 roku w wyniku, którego zanalizowanych wyżej obrażeń ciała doznała powódka, jak również jego okoliczności nie były pomiędzy stronami sporne.

-Poza kwestią pozostawało, że doszło do niego w okolicznościach określonych w normie z **art. 436 par 1. k.c.**, skoro doprowadził do jego zaistnienia w/w – jako...samoistny posiadacz środka komunikacyjnego poruszanego za pomocą sił przyrody (samochód osobowy marki (...)), będącego w ruchu...co uruchomiło odpowiedzialność przewidzianą powołanym przepisem w powiązaniu z przepisem **art. 435 par. 1 k.c.** Wskazana odpowiedzialność jest więc oparta na zasadzie ryzyka, a jej granice wyznaczają siła wyższa lub wyłączne zawinięcie poszkodowanego lub osoby trzeciej. Zasadniczą konsekwencją tej konstrukcji jest to, że nawet przy braku przesłanek warunkujących odpowiedzialność karną posiadacza pojazdu w grę wchodzi odpowiedzialność cywilnoprawna; determinowana nią odpowiedzialność zakładu ubezpieczeń, wyłączona jest natomiast w trzech opisanych wyżej wypadkach.

C. W powyższym momencie łączyła go z pozwanym umowa ubezpieczenia zdefiniowana w normie z **art. 802 par. 1 k.c.** stanowiąca, że w jej wyniku... ubezpieczyciel zobowiązuje się w zakresie działalności swojego przedsiębiorstwa spełnić określone świadczenie w razie zajścia przewidzianego w umowie wypadku, a ubezpieczający zobowiązuje się zapłacić składkę... - z jego **par. 2 punktu 1** odczytać można, że... świadczenie ubezpieczyciela polega w szczególności na zapłacie...przy ubezpieczeniu majątkowym... - określonego odszkodowania za szkodę powstałą wskutek przewidzianego w umowie wypadku... Podlega też ona regulacji ustawy z dnia 11 września 2015 roku o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (ustawie z dnia 22 maja 2003 roku o działalności ubezpieczeniowej – DU nr 124, p. 1151 i dalsze zmiany) oraz ustawie z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczeń Komunikacyjnych (DU nr 124, p. 1152 i dalsze zmiany).

- Jest to, więc, umowa o charakterze odpłatnym, dwustronnie zobowiązującym i wzajemnym – choć wzajemność ta ze strony ubezpieczyciela polega na ponoszeniu ryzyka wypłaty czyli zapewnieniu ochrony ubezpieczeniowej. Stosownie – zaś - do treści normy z **art. 812 k.c.** umowa ubezpieczenia jest umową adhezyjną czyli umową przystąpienia zawieraną na podstawie stosownych przez ubezpieczyciela ogólnych warunków, które powszechnie wykorzystywane są przez niego. Stosunek ten w każdym przypadku wymaga jej zawarcia; a stosownie do treści normy z **par. 1 art. 809 k.c.**...ubezpieczyciel zobowiązany jest potwierdzić to dokumentem ubezpieczenia...

1. Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej znajduje swoją regulację w normie z **art. 822 par. 1 k.c.** mówiącego, iż...przez umowę ubezpieczenia...ubezpieczyciel zobowiązuje się do zapłacenia określonego w niej odszkodowania

za szkody wyrządzone osobom trzecim, wobec których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo ubezpieczyciel... - z jego par. 2 wynika nadto, że...umowa ta obejmuje szkody...będące następstwem przewidzianego w niej zdarzenia, które miało miejsce w okresie jej obowiązywania... Nie można było w kontekście tym pominąć tego, że w judykaturze Sądu Najwyższego wskazuje się, że zasady i granice odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń w ramach ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadacza lub kierującego pojazdem mechanicznym wyznacza odpowiedzialność ubezpieczonego, co oznacza, że jego obowiązek zapłaty osobie poszkodowanej określonych świadczeń, w tym na bazie norm z **art. 445 k.c.** i z **art. 444 k.c.** zostaje przejęty przez ubezpieczyciela. Zauważyć także należało, że zawarcie takiej umowy nie prowadzi do wyłączenia odpowiedzialności ubezpieczonego wobec poszkodowanego, a tylko do przejęcia przez ubezpieczyciela jego odszkodowawczych zobowiązań. Jej zakres, więc, odpowiada co do zasady konstrukcji z przywołanej normy z **art. 822 k.c.** i z normy z **art. 36.1** wskazanej ustawy o działalności ubezpieczeniowej – a wyznaczają go granice odpowiedzialności odszkodowawczej ubezpieczonego.

2. Norma z **art. 34** powołanej ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych – zaś – stanowi, iż...z ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych przysługuje odszkodowanie, jeżeli posiadacz lub kierujący pojazdem mechanicznym są obowiązani do odszkodowania za wyrządzoną w związku z ruchem tego pojazdu szkodę, której następstwem jest śmierć, uszkodzenie ciała, rozstrój zdrowia bądź też utrata, zniszczenie lub uszkodzenie mienia...Zgodnie natomiast z jej normą z **art. 35** ubezpieczeniem tym...jest objęta odpowiedzialność cywilna każdej osoby, która kierując pojazdem mechanicznym w okresie trwania odpowiedzialności ubezpieczeniowej, wyrządziła szkodę w związku z ruchem tego pojazdu...

W powyższym świetle odpowiedzialność pozwanego co do zasady – nie kwestionowana zresztą przez niego – nie budziła w niniejszej sprawie zastrzeżeń.

D. Norma z **art. 445 k.c.** reguluje prawne skutki dochodzenia przez poszkodowanego odpowiednich sum tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę w związku z uszkodzeniem ciała lub wywołaniem rozstroju zdrowia (**par. 1**).

-Przesłanką przyznania zadośćuczynienia pieniężnego nie jest samo tylko naruszenie określonego dobra osobistego, lecz wyrządzenie krzywdy, która może, ale nie musi, być skutkiem naruszenia dobra osobistego (zob. np. M. Safjan, w: Pietrzykowski, Komentarz KC, t. I, 2018, s. 1564; odmiennie jednak A. Śmieja, w: System Pr. Pryw., t. 6, 2018, s. 758). W konsekwencji należy przyjąć, że nieznaczne naruszenia dóbr osobistych wskazanych w komentowanym przepisie nie będą, przynajmniej co do zasady, powodować powstania krzywdy i w konsekwencji nie będą rodziły roszczenia o zadośćuczynienie (np. na skutek nieuwagi przechodnia idąca przed nim osoba potknęła się i doznała uszkodzenia ciała w postaci bardzo delikatnego otarcia, niewymagającego założenia nawet plastra opatrunkowego). Ponadto: krzywda jest postacią lub rodzajem szkody ("szkoda" oznacza zarówno szkodę majątkową, jak i niemajątkową, czyli właśnie krzywdę) - wobec powyższego dla jej ustalenia konieczne jest zbadanie, czy jej wystąpienie stanowi normalną konsekwencję naruszenia przez dany podmiot określonego dobra osobistego innego podmiotu. Innymi słowy, musi być ona adekwatnym następstwem zdarzenia, które spowodowało naruszenie danego dobra osobistego (tak m.in. A. Olejniczak, w: Kidyba, Komentarz KC, t. III, cz. 1, 2014, s. 564 i n.; P. Sobolewski, w: Osajda, Komentarz KC, t. IIIA, 2017, s. 851; M. Safjan, w: Pietrzykowski, Komentarz KC, t. I, 2018, s. 1564; A. Cisek, P. Machnikowski, w: Gniewek, Machnikowski, Komentarz KC, 2014, s. 891; A. Cisek, W. Dubis, w: Gniewek, Machnikowski, Komentarz KC, 2018, s. 939 i n.; taką interpretację przyjęto też w wyr. TK z 7.2.2005 roku, SK 49/03, OTK-A 2005, numer2, poz. 13). Komentowany przepis nie zmienia więc rozumienia pojęcia "związek przyczynowy" z normy z **art. 361 par. 1 k.c.** - w konsekwencji tego, więc, nie będzie możliwe przyznanie zadośćuczynienia za krzywdy, których powstanie (lub zakres) nie stanowi adekwatnego następstwa zdarzenia powodującego naruszenie danego dobra osobistego. Przełożenie tych uwag na realia ustalone w przedmiotowej sprawie wprost doprowadziły do wyprowadzenia wniosku, iż pozostawało to poza marginesem zastrzeżeń w przedmiotowym sporze stron w niniejszej sprawie, skoro powódka doznała obrażeń ciała i cierpień z tym związanych na skutek potrącenia jej przez samochód osobowy, którym kierował cyt. **M. P.**

*W orzecznictwie wielokrotnie powtarzany jest pogląd, iż zadośćuczynienie przewidziane normą z **art. 445 par. 1 k.c.** ma przede wszystkim charakter kompensacyjny i tym samym jego wysokość musi przedstawiać jakąś ekonomicznie odczuwalną dla poszkodowanego wartość - nie może być ona jednak nadmierna w stosunku do rozmiaru pod każdym względem doznanej krzywdy i aktualnych stosunków majątkowych panujących w społeczeństwie, a więc powinna być utrzymana w rozsądnych granicach. Nie można bowiem doprowadzić do sytuacji, w której zatarciu ulegnie jego kompensacyjny charakter i stanie się ono w istocie źródłem wzbogacenia. Każdy rozważany przypadek powinien być zatem – jak wskazano wyżej – traktowany indywidualnie z uwzględnieniem wszystkich okoliczności konkretnej sprawy, przy czym ocena ta powinna opierać się na kryteriach obiektywnych, a nie wyłącznie subiektywnych odczuciach osoby poszkodowanej. Analizowane zadośćuczynienie pieniężne ma na celu przede wszystkim złagodzenie cierpień obejmujących wszystkie – zarówno już doznane, jak i te, które mogą wystąpić w przyszłości. Ma więc ono charakter całościowy i powinno stanowić rekompensatę pieniężną za całą krzywdę doznaną przez poszkodowaną osobę; mowa jest bowiem w ustawie o „odpowiedniej sumie tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę”, przyznawanej jednorazowo.

*Kryteria te, więc, miały odniesienie i do naprowadzonego wyżej stanu faktycznego – ustalając tę wysokość co do powódki kierowano się przede wszystkim rozmiarem doznanych przez nią w przyczynowym związku z jej partycypacją w omówionym zdarzeniu cierpień oraz w okresie rekonwalescencji po leczeniu jego następstw dla własnego zdrowia fizycznego i psychicznego; ale i mając na względzie jej sytuację osobistą i majątkową. Zdeterminowało to prezentację poglądu, że żądana przez nią z tego tytułu kwota **58.000,- zł** temu nie odpowiada. Ocena całokształtu materiału dowodowego zgromadzonego w tej sprawie pozwoliła, bowiem, na ustalenie, że zakończyła już ona powyższą terapię; jej rany pourazowe już się wygoiły, a jej stan zdrowia określa się jako dobry.

- W oparciu o powyższe przyjąć należało, że adekwatna do tego jest równa **28.000,- zł**, która – oprócz wypłaconej już jej przez pozwanego kwoty **30.000,- zł** – daje łącznie kwotę **58.000,- zł**.

E. Norma z **art.444 par. 1 k.c.** mówi o tym, że..w razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia naprawienie szkody obejmuje wszelkie wynikiłe z tego powodu koszty. Na żądanie poszkodowanego zobowiązany do naprawienia szkody powinien wyłożyć z góry sumę potrzebną na koszty leczenia, a jeżeli poszkodowany stał się inwalidą, także sumę potrzebną na koszty przygotowania do innego zawodu...

-Przesłanką jej zastosowania jest powstanie szkody majątkowej będącej konsekwencją uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia - terminy te nie są zdefiniowane przez ustawę; stąd należy im przydawać znaczenie zgodne z regułami semantycznymi języka ogólnego. Odwołując się do tych reguł, "uszkodzenie ciała" będzie oznaczało zerwanie ciągłości czy jednolitości jakiegokolwiek komórki (przy czym zerwanie ciągłości pojedynczej komórki raczej nie będzie miało żadnych reperkusji w majątku podmiotu), tkanki lub organu organizmu podmiotu. "Rozstrój zdrowia" oznacza zaś najogólniej naruszenie normalnego funkcjonowania organizmu, spowodowanie jego dysfunkcyjności w określonym zakresie (podobnie A. Olejniczak, w: Kidyba, Komentarz KC, t. III, cz. 1, 2014, s. 549; A. Cisek, P. Machnikowski, w: Gniewek, Machnikowski, Komentarz KC, 2014, s. 887; G. Bieniek, J. Gudowski, w: Gudowski, Komentarz KC, Ks. III, cz. 2, 2018, s. 990; G. Karaszewski, w: Osajda, Komentarz KC, t. II, 2013, s. 755; M. Safjan, w: Pietrzykowski, Komentarz KC, t. I 2018, s. 1556; A. Cisek, W. Dubis, w: Gniewek, Machnikowski, Komentarz KC, 2018, s. 935). Należy również wskazać, że nie modyfikuje on w jakimkolwiek stopniu przesłanek odpowiedzialności odszkodowawczej; jego zastosowanie możliwe jest dopiero wówczas, gdy sprawca doprowadził do uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia w okolicznościach uznanych przez ustawodawcę za relewantne na gruncie określonego przepisu prawa materialnego (np. "z winy swojej", a art. 415 KC), co spowodowało w dalszej kolejności szkodę majątkową pozostającą w adekwatnym związku przyczynowym z działaniem albo zaniechaniem sprawcy (tą ostatnią okoliczność podkreślają zwłaszcza A. Cisek, P. Machnikowski, w: Gniewek, Machnikowski, Komentarz KC, 2014, s. 886; zob. także M. Safjan, w: Pietrzykowski, Komentarz KC, t. I, 2018, s. 1556; P. Sobolewski, w: Osajda, Komentarz KC, t. IIIA, 2017, s. 831; A. Śmieja, w: System PrPryw, t. 6, 2018, s. 733; A. Cisek, W. Dubis, w: Gniewek, Machnikowski, Komentarz KC, 2018, s. 935).

-W związku z powyższym bezspornym w niniejszej sprawie był fakt, iż powódka na skutek uczestnictwa w w/ opisanym wypadku komunikacyjnym wymagała opieki osób trzecich oraz intensywnego leczenia. Dlatego też koszty poniesione w związku z tym uznano za zasadne i pozostające z tym w związku przyczynowo skutkowym. Powyższe potwierdziła również treść w/zanalizowanej opinii i jej uzupełnienie autorstwa biegłego sądowego z zakresu ortopedii i traumatologii. W następstwie tego za uznano przyznanie jej od pozwanego z tego tytułu kwoty **1.722,- zł** jako zwrotu wydatków poniesionych przez nią w tej płaszczyźnie..

E. Jak wskazuje norma **art. 481 par. 1 k.c.** ... w sytuacji, gdy dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia... Stosownie natomiast do normy z **art. 14 ust. 1** cyt. ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych zakład ubezpieczeń wypłaca odszkodowanie w terminie 30 dni licząc od dnia złożenia przez poszkodowanego lub uprawnionego zawiadomienia o szkodzie – tym bardziej rozstrzygnięto o nich zgodnie z żądaniem powódki, zasądzając je od dnia po upływie tego terminu.

(punkt **I III** wydanego w tej sprawie wyroku).

Koszty niniejszego postępowania: Objęły one opłatę sądową (**3.890,- zł**) ;wydatki poniesione na przeprowadzone w jego przebiegu dowody z opinii biegłych (**5.187,02,- zł**) oraz koszt procesowego zastępstwa każdej ze stron (**5.400,- zł**) – orzeczono o nich zgodnie z zasadą wyniku sporu oraz zgodnie z zasadą ponoszenia kosztów niezbędnych i celowych. Prawnym wsparciem rozstrzygnięcia o nich były przepisy **art. 108 par. 1 k.p.c.; art. 98 par. 1 k.p.c .i par. 3 k.p.c.**; ustawy z dnia 28 lipca 2003 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych; rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie.

(punkt **III** wydanego w tej sprawie wyroku)

(-)Zofia Lehmann

ZARZĄDZENIE

1. Odpis wyroku plus uzasadnienie proszę doręczyć pełnomocnikom stron,
2. Odnotować,
3. Proszę przedłożyć za 14 dni.

Poznań, dnia 15 czerwca 2019 roku Zofia lehmann